

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน

อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปญามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาตน托ที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดลงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือการแกปญหาการทุจริตที่ยังยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารองคกรป้องกันส่วนท้องถิ่นและเป็นเจตจานขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองคกร จะช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินการขององคกรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบภัยปญหาจะน้อยกว่าองคกรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองคกรที่ไม่การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งมีใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน เป็นองคกรป้องกันส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อน ธรรมาภิบาลเพื่อลดปญหาการทุจริตภาครัฐ และได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองคกรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน

ส่วนที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ยุทธศาสตรชาติฯ ด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริตระดับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) กำหนดให้กลุ่มค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกรักษาศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นเครื่องมือในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ และเพื่อให้เป็นไปตามสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ภายใต้แนวคิด “Open to Transparency” ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญของการประเมิน ITA ที่มาจากการเปิด ๒ ประการ คือ “เปิดเผยข้อมูล” ของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้สาธารณะนิยมได้รับทราบและสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้ และ “เปิดโอกาส” ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานและประชาชนผู้รับบริการหรือติดตอกับหน่วยงานภาครัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน หรือแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานภาครัฐผ่านการประเมิน ITA ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส และนำไปสู่การตอบแทนการทุจริตและประพฤติมิชอบของทุกภาคสวน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน มีมาตรฐานการวางแผนการดำเนินงานตามแผนการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วยการวางแผนการดำเนินงานตามแผนการประเมินผลการดำเนินงาน และการทบทวนปรับปรุง
๒. เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง และช่วยลดความเสี่ยงที่อาจอุทิศการทุจริตในกระบวนการทำงาน ในองค์กรได้

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๘)
๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้งานและตำแหน่งหน้าที่
๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

นิยามศัพทเฉพาะ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะ生 ผลกระทบทำให้ต่ำประสิทธิภาพ หรือเป้าหมายเบี่ยงเบนไป ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กรโดยการวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การวิเคราะห์และจัด ลำดับความเสี่ยงโดย พิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ ความเสี่ยง(Impact) ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของส่วนงานหรือหน่วยงานภายในส่วนงาน

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ ในทางมิชอบเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของผู้อื่นการทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบน ทั้งที่ เป็นเงินและสิ่งของการมีผลประโยชน์ทั้งช้อน การฟอกเงิน การยักยอก การปกปดขอเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นตน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานในการกำกับขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านด่านมีระบบในการป้องกันการทุจริตจากกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒.๑ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกระดับค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากร ขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริต ที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหาย ที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกัน การทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำางานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกราย และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระ งานปกติของการ เฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และ ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๒.๒ กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COCO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมา ตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงาน ทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๘ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ ยังคงยึดกรอบแนวทางเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ที่ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการ ทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๓๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้ องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ – องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบทেคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนิน ต่อไปได้ หลักการที่ ๑๕ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน ทันเวลาและเหมาะสม ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิผล

สำหรับแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO ๒๐๓๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

➤Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะ ไม่ให้เกิดขึ้นอีก

➤Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง

ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแส นั้นแก่ผู้บริหาร

➤ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่ พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

➤ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราบ ล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒.๓) องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำการตามทฤษฎี สามเหลี่ยม การทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต

(The Fraud Triangle)

๒.๔) ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่ มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจและการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจและการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๒.๕) ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
 ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจและการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
 ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจและการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน / งาน

๑. กระบวนการตรวจสอบภัยคุกคามทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน
 ๒. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
 ๓. งานควบคุมงานก่อสร้าง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	<p>กระบวนการตรวจสอบภัยคุกคามทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดจำไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง - หน่วยงานผู้เบิกจัดทำภัยคุกคามร่วมเอกสารประกอบภัยไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง 		✓
๒	<p>การใช้รัฐน้ำส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้รัฐน้ำขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ 		✓
๓	<p>งานควบคุมงานก่อสร้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่เพียงพอต่อ ปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกันและปฏิบัติหน้าที่ อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้าน ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศกรรม(ผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศกรรม เป็นผู้ลงนาม และตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด 		✓

Know Factor : ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor : ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อ่าย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กระบวนการตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน <ul style="list-style-type: none"> - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบที่มีระบบหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะจำจำไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง - หน่วยงานผู้เบิกจัดทำภัยการพร้อมเอกสารประกอบภัยการไม่ถูกต้องตามระเบียบหนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง 		✓		
๒	การใช้รัฐนตร์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้รัฐนตร์ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ 		✓		
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง <ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่เพียงพอต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห้องเดียวกันและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้าน ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า - ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศกรรม(ผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศกรรม เป็นผู้ลงนาม และตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง - งบประมาณมีจำกัด 		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (หาค่าความเสี่ยงรวม) (Risk Level Matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยง ระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากการระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ – ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ – ๓ เช่นกัน ค่า ๑ – ๓ โดยมี เกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลังที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่า กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่อในการเฝ้าระวังความเสี่ยง การทุจริตค่าของ SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่อในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

เกณฑ์การพิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการและมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ ลดรายจ่าย เพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process

หรือ

ผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

เกณฑ์การพิจารณาระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทະเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การเฝ้า ระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความ เสี่ยงรวม จำนวน x รุนแรง
๑	กระบวนการตรวจสอบภัยก้าทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากจะเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะจำไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง - หน่วยงานผู้เบิกจัดทำภัยก้าพร้อมเอกสารประกอบภัยก้าไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	๒	๓	๖
๒	การใช้รัฐยนต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้รัฐยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	๓	๖
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง - บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่เพียงพอต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห้วงเดียวกันและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้าน ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า - ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถสามารถด้านวิศกรรม(ผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศกรรม เป็นผู้ลงนามและตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง - งบประมาณมีจำกัด	๒	๓	๖

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
๑	กระบวนการตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะจำไม่ครบถ้วน และตีความไม่ถูกต้อง - หน่วยงานผู้เบิกจัดทำภัยการพร้อมเอกสารประกอบภัยไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องสังคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	๒	
๒	การใช้รายนต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวง มหาดไทย ว่าด้วยการใช้ รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	๒	
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง - บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่เพียงพอต่อ ปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห่วงเดียว กันและปฏิบัติหน้าที่ อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้าน ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า - ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรม(ผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม เป็นผู้ลงนาม และตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการ ไม่ครอบคลุมทั่วถึง - งบประมาณมีจำกัด	๓	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย stakeholders		X	X
รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		X	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User	X	X	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	
ผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	X	X	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบ ถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความ เสี่ยงระดับ ปานกลาง	ค่าความ เสี่ยงระดับ สูง
๑	กระบวนการตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากจะเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะจำ ไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง - หน่วยงานผู้เบิกจัดทำภัยการพร้อมเอกสารประกอบภัยการไม่ ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง	ดี	ต่ำ	<u>ค่อนข้าง</u> <u>ต่ำ</u>	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๒	การใช้ร日益นต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้ร日益นต์ขององค์กร ปกครองส่วนห้องถิน ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับ ติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	ดี	ต่ำ	<u>ค่อนข้าง</u> <u>ต่ำ</u>	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง - บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่ เพียงพอต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห่วง เดียว กันและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลาย ด้าน ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า - ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศกรรม(ผู้มี ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศกรรม เป็นผู้ลงนาม และ ตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณงานที่ มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง	ดี	ต่ำ	<u>ค่อนข้าง</u> <u>ต่ำ</u>	ปานกลาง
		พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
		อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เพื่омาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการ ทุจริตตามระดับความรุนแรง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน

ที่	รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	<p>กระบวนการตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะจำจำไม่ครบถ้วนและติดความไม่ถูกต้อง - หน่วยงานผู้เบิกจัดทำภัยการพร้อมเอกสารประกอบภัยการไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรับรู้ได้รวดเร็ว ๒. เมื่อมีกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมใหม่ ผู้อำนวยการคลัง จัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน แนะนำกัน ทำให้เกิดแก่นความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ๓. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำภัยการของหน่วยงานผู้เบิก เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
	<p>การใช้ร日益นต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้ร日益นต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระเบียบพัสดุ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างความเข้าใจให้พนักงานในองค์กร เข้าใจ ระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. องค์กรควรส่งเสริมให้พนักงานมีความคิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม ๕. จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/ มาตรการตรวจสอบการใช้คุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

ที่	รูปแบบ พฤติกรรม์ความเลี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๓	<p>งานควบคุมงานก่อสร้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้างไม่เพียงพอต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในหัวงเดียว กันและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้าน ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า - ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรม(ผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม เป็นผู้ลงนามและตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสั่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง - งบประมาณมีจำกัด 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงาน ให้ความสำคัญกับการหน้าที่ควบคุมการก่อสร้าง ให้มีการวางแผนดำเนินงานด้านความรอบคอบ เป็นระบบ ๒. จัดหาบุคลากรให้เพียงต่อการดำเนินงาน ๓. ปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างอย่างต่อเนื่อง ๔. ขอความอนุเคราะห์ผู้มีความรู้ด้านวิศวกรรม ลงนาม/ตรวจสอบจากหน่วยงานอื่นๆ ๕. ใช้งบประมาณกับโครงการฯ ที่มีความจำเป็น เร่งด่วน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ สี ได้แก่

✓ สถานะสีเขียว : ไม่เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำการกิจกรรมเพิ่ม

✓ สถานะสีเหลือง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตาม มาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓

✓ สถานะสีแดง : เกิด กรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ความมีมาตรฐาน/นโยบาย/โครงการ กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๑	๑. จัดทำกระบวนการตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน ๒. ส่งเสริมบุคลากรที่มีหน้าที่ในตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน เข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมาย เรื่อง การกระบวนการตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน และระเบียบ ข้อกฎหมายอื่นๆ ที่ เกี่ยวข้องอยู่เสมอเพื่อให้การปฏิบัติงาน ถูกต้องโปร่งใส ^๓ ๓. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ บุคลากรในองค์กร โดยฝึกอบรม และ พยายแพร่ กิจกรรมด้านการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึก ^๔ ๔. หากพบว่ามีการกระทำความผิด องค์กร จะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และ อาญา อย่างเคร่งครัด	กระบวนการตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบข้อมูล ข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้าความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรับรู้ได้รวดเร็ว - ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำภัยการของหน่วยงาน ผู้เบิก เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและ สร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	✓		

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
๒	๑. สร้างความเข้าใจให้พนักงานในองค์กร เข้าใจ ระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ บุคลากรใน องค์กร โดยฝึกอบรม และ เมยแพร์กิจกรรมด้าน การเสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม เพื่อปลูก จิตสำนึกร ๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สิน ของทางราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด ๔. องค์กรควรส่งเสริมให้พนักงานมี ความคิด แยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว และ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การใช้รัฐยินต์ส่วนกลางของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อ กฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้ รัฐยินต์ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการ ควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ	✓		
๓	๑. จัดทำแผนงานควบคุมงานก่อสร้าง ๒. กำหนดแผนอัตรากำลังให้มีผู้ปฏิบัติงาน อย่าง เพียงพอ ๓. หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรใน องค์กร โดยฝึกอบรม และ เมยแพร์กิจกรรมด้านการ เสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม เพื่อปลูกจิตสำนึกร ๕. หากพบว่ามีการกระทำการทุจริต องค์กรจะต้อง ดำเนินการทางวินัย ละเมิด และ อาญาอย่าง เคร่งครัด	งานควบคุมงานก่อสร้าง - เนื่องจากระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้องใน ควบคุมการก่อสร้าง ให้มีการวางแผนดำเนินงานด้านความ รอบคอบ เป็นระบบ -แผนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง อย่างต่อเนื่อง -ขอความอนุเคราะห์ผู้มีความรู้ด้าน วิศวกรรม ลงนาม/ตรวจสอบจาก หน่วยงานอื่นๆ -ใช้งบประมาณกับโครงการฯ ที่มี ความจำเป็นจริงด่วน			

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ โดยสถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติม โดยแบ่งสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- ๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- ๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)
- ๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๓ สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
๑	<p>กระบวนการตรวจสอบภัยภาพทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นความเสี่ยงเนื่องจากทะเบียน หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพิ่มเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะจำจำไม่ครบถ้วนและตีความไม่ถูกต้อง - หน่วยงานผู้เบิกจัดทำภัยภาพร้อมเอกสารประกอบภัยภาพไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและไม่เข้าใจในระบบ กระบวนการ ผู้ตรวจสอบต้องส่งคืนเพื่อแก้ไขมากกว่า ๑ ครั้ง 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรับรู้ได้รวดเร็ว ๒. เมื่อมีกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมใหม่ ผู้อำนวยการคลัง จัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน แนะนำกัน ทำให้เกิดแก่นความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ๓. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำภัยภาพของหน่วยงานผู้เบิก เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
๒	<p>การใช้ร้อยนต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้รับผิดชอบในงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อกฎหมายไม่เพียงพอ เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้ร้อยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น - เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือตรวจสอบทรัพย์สินของทางราชการ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ควบคุม กำกับ และมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบประจำร้อยนต์ส่วนกลาง ได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้ ร้อยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ระเบียบพัสดุฯ เป็นต้น ๒. ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายแก้ผู้นำ ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ที่	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
๓	<p>งานควบคุมงานก่อสร้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมงานก่อสร้าง ไม่เพียงพอต่อปริมาณงานรับผิดชอบ หลายโครงการในห่วงเดียวกันและปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายหลายด้าน ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า -ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรม (ผู้มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม เป็นผู้ลงนาม และตรวจสอบโครงการ และบุคลากรไม่เพียงพอ กับปริมาณงานที่มีอยู่ จึงทำให้การควบคุมสิ่งการไม่ครอบคลุมทั่วถึง -งบประมาณมีจำกัด 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงาน ให้ความสำคัญกับการหน้าที่ควบคุมการก่อสร้าง ให้มีการวางแผนดำเนินงานด้านความรอบคอบ เป็นระบบ ๒.จัดหาบุคลากรให้เพียงต่อการดำเนินงาน ๓.ปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างอย่างต่อเนื่อง ๔.ขอความอนุเคราะห์ผู้มีความรู้ด้านวิศวกรรม ลงนาม/ตรวจสอบจากหน่วยงานอื่นๆ ๕.ใช้งบประมาณกับโครงการฯ ที่มีความจำเป็น เร่งด่วน

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตามขั้นตอนที่ ๗ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำสีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยง ระดับสูงมากเพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ตาราง ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	กระบวนการตรวจสอบภัยการทุกประเภทก่อนอนุมัติเบิกจ่ายเงิน	-	-
๒	การใช้ร日益นต์ส่วนกลางของทางราชการ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	-	-
๓	งานควบคุมงานก่อสร้าง	-	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือ สถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๙ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหัวระยะเวลาของ การรายงานผล ขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน จะดำเนินการรายงานปีละ ๑ ครั้ง

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่..... หน่วยงานที่ประเมิน	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	
โอกาส/ความเสี่ยง	
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบาง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ) ....
ผลการดำเนินงาน	....

แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

ปัจจัยความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			
๑. กระบวนการตรวจสอบ ภารกิจทุกประเภทก่อนอนุมัติ เบิกจ่ายเงิน	๒	๓	๖	๑. สร้างระบบข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้าความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรับรู้ได้รวดเร็ว ๒. เมื่อมีกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ใหม่ ผู้อำนวยการคลัง จัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และนำกัน ทำให้เกิดแกนความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ๓. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่จัดทำภารกิจของหน่วยงานผู้เบิก เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖	- สำนักงานปลัด - กองคลัง - หน่วยงาน ตรวจสอบ ภายใน

แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

ปัจจัยความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			
๒. การใช้รถยนต์ส่วนกลางของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๒	๓	๖	๑. สร้างความเชาใจให้พนักงานในองค์กรเข้าใจระเบียบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่บุคลากรในองค์กรโดยฝกอบรม และเผยแพร่พรกิจกรรมด้าน การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึก ๓. องค์กรควรลงเสริมให้พนักงานมีความคิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม ๔. จัดทำมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/ มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการ จัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	สำนักงานปลัด - ทุกส่วนราชการ - หน่วยงาน ตรวจสอบ ภายใน

แผนการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่าน อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

ปัจจัยความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง			
๓. งานควบคุมงานก่อสร้าง	๒	๓	๖	๑. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงาน ให้ความสำคัญกับการหน้าที่ควบคุมการก่อสร้าง ให้มีการวางแผนดำเนินงานด้านความรอบคอบ เป็นระบบ ๒. จัดทำบุคลากรให้เพียงต่อการดำเนินงาน ๓. ปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างอย่างต่อเนื่อง ๔. ขอความอนุเคราะห์ผู้มีความรู้ด้านวิศวกรรม ลงนาม/ ตรวจสอบจากหน่วยงานอื่นๆ ๕. ใช้งบประมาณกับโครงการฯ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	- กองช่าง - หน่วยงาน ตรวจสอบภายใน